

РЕШЕНИЕ НА СЪДА

10 декември 1969 година *

По съединени дела 6/69 и 11/69

1) По дело 6/69

с предмет установителен иск за неизпълнението на задълженията от страна на Френската република, наложени по силата на Договора за създаване на Европейската икономическа общност, като е поддържала по отношение на преференциалния процент сконтова ставка на исканията за износ след 1 ноември 1968 г. предимство, надхвърлящо с 1,5 пункта над общата ставка в нарушение на член 2, параграф 1, буква б от Решение (ЕИО) № 68/301/ на Комисията от 23 юли 1968 г.;

2) По дело 11/69

а) с предмет иск за отмяна на Решението на Комисията от 18 декември 1968 г., взето по смисъла на член 88 от Договора за ЕОВС, отнасящо се до запазването от Френската република след 1 ноември 1968 г. на преференциалната ставка за експортните кредити в нарушение на член 1, параграф 1, буква б) от Решение (ЕОВС) № 914/68 на Комисията от 6 юли 1968 г.;

б) с предмет установителен иск относно обстоятелството, че правителството на Френската република може да поддържа, без да нарушава задълженията на Договора за ЕОВС, преференциална ставка за облигациите за изплащане на претенциите, възникващи в чужбина, между

Комисия на Европейските общности, за която се явява Joseph Griesmar, в качеството на представител, със съдебен адрес в Люксембург, в кантората на Emile Reuter, правен съветник на Комисията, 4 Boulevard Royal,

ищец по дело 6/69,
ответник по дело 11/69,

срещу

Френската република, представлявана от Негово превъзходителство, Renaud Sivan, извънреден посланик и пълномощен министър с адрес за призоваване в Люксембург в посолството на Френската република,

ответник по дело 6/69,
ищец по дело 11/69,

СЪДЪТ,

* Език на производството: френски.

в състав: г-н R. Lecourt,, председател на състав, г-н R. Monaco и г-н P. Pescatore, председатели на състав, г-н A. M. Donner, г-н A. Trabucchi, г-н W. Straufi и J. Mertens de Wilmars (докладчици)

генерален адвокат: г-н K. Roemer,
секретар: г-н A. Van Houtte,

постанови настоящото

Решение

1. Със Съобщение от 12 юни 1968 г. правителството на Френската република изисква съгласието на Комисията за целите, по-специално на: „Поддържането и дори временното увеличаване на предимството, предоставено на френските износители с преференциалната ставка, прилагана от Banque de France по дългосрочните и краткосрочните кредити, предоставяни за износа за страните от Общността,,
2. На 24 и 26 юни 1968 г. то обявява, че приема тези мерки от 1 юли 1968 г. като защитни мерки по смисъла на членове 108 и 109 от Договора за ЕИО.
3. На 6 и 23 юли 1968 г. Комисията приема две решения, основани съответно на член 67 от Договора за ЕОВС и член 108, параграф 3 от Договора за ЕИО, с които се позволява на въпросното правителство да поддържа преференциалната ставка за износа, от една страна, за стоманените изделия и от друга, за продуктите, попадащи в рамките на Договора за ЕИО.
4. С тези решения се заявява, че разликата между преференциалната ставка, запазването, на която те временно разрешават, и общата ставка не може да надхвърля 1,5 пункта от 1 ноември 1968 г. и трябва да се премахне най-късно на 31 януари 1969 г.
5. Не се оспорва, че след 1 ноември 1968 г. разликата, надхвърляща 1,5 пункта е запазена след 1 ноември 1968 г.
6. Комисията, като заема становището, че правителството на Френската република по този начин не е успяло да изпълни задълженията си по смисъла на Договорите, приема решение на 18 декември 1968 г. по силата на член 88, с което изисква правителството да се съобрази с решението от 6 юли 1968 г. и що се отнася до решението от 23 юли 1968 г., предоставя мотивираното становище, предвидено в член 169 от Договора за ЕИО.
7. Като последица тя внася жалба по дело 6/69 в Съда по силата на същия член 169.
8. От своя страна, с жалбата по дело 11/68 правителството на Френската република е изискувало от Съда по смисъла на член 88 от Договора за ЕОВС отмяната на решението от 18 декември 1968 г. и да отсъди, че без да нарушава своите задължения по смисъла на посочения Договор може да поддържа преференциалната ставка за износа за другите държави-членки.

9. Двете дела във висока степен повдигат едни и същи въпроси, които, за да бъдат решени е подходящо да се обединят.

А - Дело 6/69 (ЕИО)

10. Срещу производството, образувано от Комисията по силата на Договора за ЕИО, правителството на Френската република твърди, че „Правилата на Договора са непълни в паричната сфера, и сочи, че фиксирането на ставката попада пряко в рамките на паричната политика, която е въпрос, по отношение на който страните-членки имат самостоятелна компетентност и за това Комисията със започването на производството, което е довело до приемането на решението от 23 юли 1968 г. е действала незаконосъобразно като си е присвоила компетентност, която Договорът не ѝ предоставя.

11. Тъй като не е образувано производство за неговата отмяна в рамките на срока, предвиден в член 173, параграф 3 от Договора, решението от 23 юли 1968 г. трябва да се разглежда като окончателно влязло в сила.

12. Без да оспорва, че е позволило този срок да изтече, правителството на Френската република, от една страна, се позовава на публичния ред в рамките на Общността и от друга страна, заема становището, че „твърде изключителното придържане към формалностите е несъвместимо с истинския дух на Общността така както и неговото неспазване.„ Въпреки това, заявява, че това решение е взето в сфера, която попада в рамките на изключителната компетентност на държавите-членки.

13. Ако това твърдение би било вярно, упоменатото по-горе решение би било лишено напълно от правно основание в правната система на Общността и в производството, в което Комисията в интерес на Общността образува дело за неизпълнение на задължение от страна на държава, основно изискване на правната система е съдът да изследва дали това е така.

14. Въпреки, че по силата на член 104 от Договора държавите-членки са отговорни за осигуряването на равновесието на своя общ платежен баланс и за поддържането на доверието в своята валута, тяхното задължение по смисъла на член 105 и 107 изисква координирането на техните икономически политики по отношение на обмена като въпрос от общо значение.

15. Членове 108, параграф 3 и 109, параграф 3 възлагат правомощия за разрешаване или намеса на институциите на Общността, които биха били излишни, ако държавите-членки биха могли, под претекст, че тяхното действие се отнася единствено до паричната политика, едностранно да не изпълняват своите задължения по силата на разпоредбите на Договора, без да подлежат на контрол от институциите.

16. Солидарността, която стои в основата на тези задължения, както и на цялата система на Общността в съответствие със задължението, предвидено в член 5 от Договора, се доразвива в полза на държавите в процедурата за взаимно подпомагане, предвидена в член 108, когато една държава-членка е сериозно застрашена от трудности по отношение на своя платежен баланс.

17. По тази причина упражняването на правомощията, запазени за държавите членки не позволява едностранното прилагане на мерки, забранени от Договора.

18. По смисъла на член 92 държавите-членки са се съгласили, че всяка помощ, предоставена от тях под каквато и да е форма, която нарушава или заплашва да наруши конкуренцията е несъвместима с общия пазар.

19. Не може да бъде другоаче по смисъла на член 92, параграф 3, буква б, освен в случай на сериозно смущаване на икономиката на държавата-членка и при спазването на условията, предвидени в член 93, което означава, след решение на Комисията, и когато е необходимо, на Съвета.

20. Преференциалната скontoва ставка за износа, предоставена от държава в полза на изнасяните национални продукти с цел подпомагането на конкурентноспособността им в другите държави-членки спрямо продуктите, произхождащи в последните представлява помощ по смисъла на член 92, спазването на който се гарантира от Комисията.

21. Нито фактът, че въпросната преференциална ставка се прилага към всички изнасяни национални продукти и само към тях, нито фактът, че със създаването Ж френското правителство може да е решило да сближи ставката към тази, прилагана в други държави-членки, може да отстрани от въпросната мярка характера Ж на помощ, която е забранена освен в случая и съобразно процедурите, предвидени в Договора.

22. В резултат е било необходимо предварителното разрешение от Комисията за създаването или запазването на преференциалната скontoва ставка върху износа и чрез поставянето на подходящи условия Комисията не е нарушила правата, запазени за държавите-членки.

23. Още по-малко е основанието за оспорване на необходимостта от разрешение, доколкото със своето Уведомление от 12 юни 1968 г. френското правителство само е поискало от Комисията „да запази и дори да увеличи„преференциалната скontoва ставка за износа за други държави от Общността.

24. От гледна точка на окончателния характер на въпросното решение не е необходимо да се разглеждат другите твърдения, които френското правителство е представило извън процедурите и сроковете, предвидени в Договора, чието спазване се изисква в интерес, както на самите държави, така и на Общността.

25. Правителството на Френската република в допълнение твърди, че запазването след 1 ноември 1968 г. на разликата между преференциалната скontoва ставка и общата ставка представлява нова мярка за закрила по смисъла на член 109 от Договора, оправдана от скорошната монетарна криза, която е настъпила през есента на 1968 г.

26. Твърди се, че Комисията не може да прекъсва действието на тази мярка посредством процедурата за неизпълнение от страна на държава-членка на нейните задължения, които се отнасят до ситуация, изпреварена от събития и че посредством предоставянето на

мотивирано становище от 18 декември, без да вземе предвид новите обстоятелства, е нарушила член 109 от Договора.

27. Това твърдение е допустимо, тъй като се основава на нови факти, последващи решението от 23 юли 1968 г.

28. В нетърпящи отлагане случаи и когато решение на Съвета по смисъла на член 108, параграф 2 не предстои да бъде незабавно прието, член 109 позволява, като предпазна мярка, едностранно действие от държавата-членка и позволява на последната да реши кои обстоятелства налагат необходимостта от това действие.

29. Въпреки това, тъй като те се отнасят до мерки на неприлагане, които има вероятност да смутят функционирането на общия пазар, те са едновременно изключителни и предпазни и затова само временни до приключване на висящото производство за проверката на валидността им, което трябва да се осъществи, колкото е възможно по-скоро, както и всяко действие, което може да бъде предприето по смисъла на членове 108 и 109.

30. В случай на едностранно действие на една държава, в отклонение от разпоредбите на договора, намесата на институциите на Общността веднага щом е възможно отговаря на основното изискване за функционирането на общия пазар.

31. Спазването на това изискване изисква държавата, която се е възползвала от изключителното право, съдържащо се в член 109, параграф 1 незабавно - или не по-късно от влизането в сила на тази мярка - да информира Комисията и другите държави-членки и изрично да посочи тази разпоредба.

32. Тези разпоредби, които могат да се извлекат от самата природа на едностранните защитни мерки не са били спазени в настоящия случай.

33. Въпреки, че съдържанието на вербалната нота от 5 ноември 1968 г. се оспорва от страните и не е ясно установена, общо е твърдението, че писмото на френското правителство от 13 декември 1968 г. оправдава запазването на разликата само на основание на избягването на нарушаването на бъдещето планиране на френските предприятия и на становището, че увеличаването на общата скontoва ставка от 5 процента на 6 процента, което е направено след 12 ноември 1968 г. повдига по друг начин въпроса за фиксирането на скontoва ставка за износа.

34. Следователно твърдението, основано на член 109 е неоснователно.

35. Правителството на Френската република тогава твърди, че оспорването на законосъобразността на мотивираното становище от 18 декември 1968 г. във всеки случай е допустимо и добре обосновано.

36. Това становище представлява само част от досъдебната фаза на производството, което може да доведе до дело пред Съда и преценката на валидността на това становище се слива с допустимостта на самото дело, което Комисията е внесла в Съда по силата на член 169.

37. Следователно твърдението, че обоснованото становище е неправомерно, се отхвърля.

38. Като последица от това, запазването след 1 ноември 1968 г. на разлика от над 1,5 пункта между преференциалната сконтова ставка за износа за другите държави-членки и общата ставка представлява неизпълнение на задълженията, произтичащи от Решение (ЕИО) № 68/301 от 23 юли 1968 г.

Б - Дело 11/69 (ЕОВС)

39. В подкрепа на жалбата за отмяна френското правителство заявява на първо място, че при предоставянето в полза на износа на стоманени продукти на преференциална сконтова ставка не е било обвързано да изиска от Комисията по силата на Договора за ЕОВС разрешението, което тя му е предоставила на 6 юли 1968 г. защото предимството, предоставено за тези продукти е било включено в общата мярка, която не е била особена за сектора на ЕОВС и която за това по отношение на този Договор е била в изключителната компетентност на държавите.

40. Тъй като не е образувано производство за отмяна в сроковете, предвидени в член 33 от Договора, решението от 6 юли 1968 г. трябва да се приеме за окончателно.

41. При упражняването на своите изключителни правомощия държавите-членки могат да се отклонят от задълженията, които им са наложени от разпоредбите на Договора само при условията, предвидени в самия договор.

42. Член 4, в частност, обявява за несъвместими с общия пазар на въглища и стомана субсидиите и помощите, предоставени от държавите, или специалните такси, начислявани от държавите „под каквато и да е форма”.

43. Член 67, параграф 2, алинея 2 от Договора за ЕОВС като предвижда хипотезите, които дават възможност на Комисията да разрешава на държавите-членки, в отклонение от член 4, да предоставят помощ, не разграничава помощта, която е специфична за сектор въгледобив и стоманодобив и помощта, която се прилага към него в резултат на обща мярка.

44. Преференциалната ставка за износа за това представлява помощ, която по смисъла на член 67, трябва да бъде разрешена от Комисията, доколкото засяга въгледобивния и стоманодобивния сектор.

45. Настоящият случай засяга хипотезата, предвидена в алинея 2, а не в алинея 3 от член 67, параграф 2 така, че Комисията трябваше да предприеме действия посредством решение, а не чрез препоръка.

46. Комисията не е навлязла в сферата, запазена за държавите по силата на предоставянето на правителството на Френската република на своите становища с цел да поиска от него да се съобрази с разпоредбите на Договора и да приеме решението от 6 юли 1968 г. при спазването на подходящите условия.

47. От гледна точка на окончателния характер на това решение не е необходимо да се разглеждат другите твърдения за незаконосъобразността му повдигнати срещу него.

48. Жалбоподателят оспорва въпреки това, че възраженията срещу решението от 6 юли 1968 г. за незаконосъобразност са недопустими, и може да бъде изслушан в оспорването му на законосъобразността на решението от 18 декември 1968 г., което според неговите твърдения е засегнато от същите пороци като това от 6 юли 1968 г.

49. Единствената цел на въпросното решение по смисъла на член 88 от Договора за ЕОВС е отбелязването на неизпълнението на държавата на вече съществуващо задължение и да постави краен срок за съобразяването ѝ с него.

50. В настоящия случай това решение не натоварва държавата с каквито и да е задължения, които тя да не имала преди него.

51. Въпреки, че държавата която е обвинена в неизпълнение на задължение има право да оспорва посредством процедурата на член 88 новите условия на прилагане, които решението ѝ налага, това право не може да доведе до преразглеждане на въпроса за законосъобразността на мярката, с която държавата не се е съобразила, след изтичането на срока за образуване на производство за отмяна.

52. Оплакванията срещу решението от 18 декември 1968 г. са идентични във всяко отношение с тези срещу решението от 6 юли 1968 г., като единствената цел на последното решение е да гарантира изпълнението на предходното.

53. Тези твърдения следва да бъдат отхвърлени като недопустими.

54. Френското правителство алтернативно твърди, че по смисъла на член 67, параграф 2, алинея 2 от Договора размерът, условията и продължителността на всяка помощ, разрешена от Комисията трябва да се определи от Комисията по споразумение със заинтересованата държава и че дори, ако тя се е съгласила с решението от 6 юли 1968 г., се е появил нов фактор под формата на нова монетарна криза.

55. То твърди, че на 5 ноември и 13 декември 1968 г. е известило, че тези нови обстоятелства го принуждават да не намали разликата между сконтовите ставки, и че за това се отказва от съгласието, което е дало по-рано.

56. Независимо от въпроса за степента на сериозността на тези обстоятелства от тяхното настъпване не следва, че условията на разрешението, предоставено на 6 юли 1968 г. за това са изтекли или че заинтересованата държава се освобождава от задълженията, които е приела.

57. По силата само на Договора за ЕОВС тези обстоятелства могат да оправдаят френското правителство единствено да поиска преглед на решението от 6 юли 1968 г.

58. Тъй като това правителство не се възползвало от тази възможност, неговото оттегляне от съгласието си няма друго действие освен това да сложи край на правото му да предоставя помощ.

59. За това жалбата на френското правителство трябва да бъде отхвърлена.

По съдебните разноси

60. По смисъла на член 69, параграф 2 от Процедурния правилник, на загубилата делото страна се осъжда да заплати съдебните разноси.

61. Правителството на Френската република не успя да докаже своите твърдения.

по изложените съображения, Съдът реши:

1. Обявява, че с поддържането след 1 ноември 1968 г., противно на решението на Комисията от 23 юли 1968 г., разликата, надхвърляща 1,5 пункта между сконтовата ставка и общата ставка, Френската република не е изпълнила своето задължение по смисъла на Договора за създаването на Европейската икономическа общност;

3. Разпорежда на правителството на Френската република да понесе разноските по делото.

Подписи